Múltunk
jelen időben

NEMZETI KASTÉLYPROGRAM
ÉS NEMZETI VÁRPROGRAM

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI 2020

2021. május 14.

SAJTÓANYAG

Ünnepélyes alapkőletétel a szécsény-benczúrfalvi Benczúr-kúria turisztikai célú fejlesztése alkalmából

2021. május 14-én, 13.00 órakor rendezték meg – a Nemzeti Kastélyprogram és a Nemzeti Várprogram keretében a szécsény-benczúrfalvi Benczúr-kúriában kezdődő fejlesztési munkálatok ünnepélyes alapkőletételét. A fejlesztés 989.838.000 Ft európai uniós (GINOP-7.1.1-15-2017-00028) és 397.250.295 Ft hazai forrásból valósul meg, (összesen 1.387.088.295 forintból).

A járványügyi szabályokat betartva, csökkentett létszámban megtartott rendezvényen Dr. Virág Zsolt miniszteri biztos ismertette a Nemzeti Kastélyprogram és a Nemzeti Várprogram jelentőségét, valamint bemutatta a benczúrfalvai kúria történetét, Glázer Tamás, a Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft. (NÖF NKft.) ügyvezető igazgatója pedig beszámolt a kúria rekonstrukciójáról. Balla Mihály, országgyűlési képviselő a fejlesztés jelentőségéről beszélt, az ünnepségen Stayer László, Szécsény polgármestere pohárköszöntőt mondott. Az alapkövet a beszédeket és a köszöntőt mondó vendégek helyezték el.

A Nemzeti Kastélyprogram és a Nemzeti Várprogram keretében megújuló kastélyaink és váraink összesen 60 milliárd forintból nyerik vissza régi szépségüket a Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft. (NÖF NKft.) koordinációjában. A kormány által elindított Nemzeti Kastélyprogram és Nemzeti Várprogram az olyan települések, régiók számára is új lehetőségeket teremt, amelyekre ma még kevesen gondolnak turisztikai célpontként. A programnak köszönhetően az elődeink által ránk hagyott épített örökséget nemcsak megőrizzük, hanem meg is újítjuk, hiszen az érintett műemlékek új funkciókkal gazdagodva újulnak meg, és szervesen bekapcsolódnak majd a környékük gazdaságába, vérkeringésébe.
A szécsény-benczúrfalvi projekt célja a kúria rehabilitációja egy, a 21. századi igényeknek és trendeknek megfelelő, komplex szolgáltatást nyújtó turisztikai attrakció kialakítása, mely a látogatók számára a kulturált pihenést, ismeretszerzést és a szabadidő minőségi eltöltését szolgálja.

Dr. Virág Zsolt miniszteri biztos elmondta: a Nemzeti Kastélyprogram keretében a tizenhat kastély mellett két kúria is megújul, ezek egyike a szécsény–benczúrfalvai Benczúr-kúria. A műemlék négyzetes alaprajzú legrégebbi épületrészét a Wattay család emeltette barokk stílusban a 18. században, az akkor

még Dolány nevet viselő faluban. Az épület a vidéki nemesi építészet jellegzetes példája. Később a Szontagh családé, az Ivánka családé, majd a gróf Pejácsevich-Mikó családé lett az épület, amelyet többször kibővítettek, legalább két periódusban. 1910-ben Benczúr Gyula, korának egyik legismertebb művésze, a magyar akadémikus történeti festészet kiemelkedő alakja vásárolta meg az épületet. Benczúrék a csendes kúriát reneszánsz és rokokó bútorokkal, értékes műkincsekkel és keleti szőnyegekkel rendezték be, a falakat a festőművész munkái díszítették. Ekkor épült fel a kúriaépület szomszédságában a műteremház. A festőművész 1920-ban itt halt meg, ezután vette fel a kis falu a Benczúrfalva nevet. A család ekkortól panzióként hasznosította a festői helyen található kúriát. A II. világháború végén kifosztották, majd a község 1950-ben teljesen felújította az államosított épületet, amely évtizedeken keresztül a település oktatási és kulturális központja volt, több évtizede azonban üresen állt, állapota teljesen leromlott. A NÖF Nemzeti Örökségvédelmi NKft. vagyonkezelésében álló kúriának a komplex turisztikai vonzerővé fejlesztésére a Nemzeti Kastélyprogram keretében kerül sor. A kiállítás fókuszában Benczúr Gyula életének és művészetének bemutatása áll az érdekességek mentén, a modern, 21. századi, élményalapú látványelemekkel gazdagított, interaktív kiállítási tematika komplex látogatói élményt nyújt majd. Bemutatásra kerül többek között Benczúr Gyula társadalmi kapcsolati hálója, képalkotási módszere, portréfestészete, történeti festészete a valódiság, hitelesség oldaláról vizsgálva, mitológiai festészete a képzelet és természet hívószakkal kombinálva, valamint eredeti műterme is. A bemutatást a kúria Benczúr-korabeli életének és akkori személyzetének bemutatása teszi teljessé.

Glázer Tamás, a NÖF Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója elmondta: a fejlesztés 989.838.000 Ft európai uniós és 397.250.295 Ft hazai forrásból, összesen 1.387.088.295 forintból valósul meg.
Az ügyvezető igazgató szerint a beruházás célja: a Benczúr-kúria eddig kiaknázatlan lehetőségeinek feltárása. - Szeretnénk megvalósítani egy modern, élményalapú látványelemekkel gazdagított, interaktív kiállítási tematikát annak érdekében, hogy a komplex látogatói élményt nyújthassunk a kúriát felkeresőknek. Egy fenntarthatóan működtethető turisztikai attrakciót szeretnénk megvalósítani – mondta.
A fejlesztés révén a kúria közösségi, kulturális térként való hasznosítása valósulhat meg. A fejlesztés során az épület történelméhez, korábbi funkciójához kapcsolódó kiállítás jön létre, mely biztosítja az élményszerű látogatás feltételeit az élményelemeket jelentő technikai fejlesztésekkel és interaktív bemutatási formák alkalmazásával. Az épület teret ad kulturális és művészeti programoknak, esetleges alkotótáboroknak és egyéb rendezvényeknek. Rendezvényhelyszín (többfunkciós belső terekkel), ajándékbolt és kávézó is kialakításra kerül. A Kúriaépület csaknem teljes – a műterem felőli keleti szárnyát kivéve – felújítása és az alábbi funkciók kialakítása történik meg: a vendégfogadótér, a recepció és a ruhatár kialakítása, egy állandó kiállítás megnyitása, melynek célja Benczúr Gyula életének és művészetének bemutatása reprodukciók, fotók és animált klipek révén. Célunk, hogy a kiállítóterek múzeumpedagógiai foglalkozások helyszíneként is használhatók legyenek.

Balla Mihály országgyűlési képviselő beszédében hangsúlyozta: Nyugat-Nógrád egyik fontos gazdasági ágazata a turizmus lehet, amelyhez az itt található épített örökségek nagyban hozzájárulnak majd. Bízik benne, hogy a művészeti-kulturális célpontok között a Benczúr kúria az egyik lényeges állomás lehet. Kiemelte, hogy ez a fejlesztés is hozzájárul helyi hagyományaink és kultúránk ápolásához.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

Az épület megjelenését tekintve a vidéki nemesi építészet jellegzetes példája. Az épülettől északnyugati irányban két kis toronyépület áll a kert támfalainak egy-egy sarkán. 2,5 ha-os kertje helyi jelentőségű természetvédelmi terület. Műemléki értéke a kis méret ellenére is kitűnő térképzésben és az eredeti kúriához értően toldott új rész összhangjában rejlik.
Az egykor kőfallal kerített kert főkapuja a tervezett parkoló bejárata helyén volt. A falból ma már csak a műterem közelében áll néhány méternyi szakasz, az impozáns főkapunak pedig csak erősen leromlott állapotú pillérei maradtak fenn. A kapu és a kerítés helyreállítása az együttes védelme szempontjából elengedhetetlenül fontos, ezért a fellelt források alapján a főkapu lehető leghitelesebb helyreállítására törekszünk. A kertbe tervezett berendezési tárgyak az épülethez illeszkedő visszafogott stílusúak lesznek. A parkolóknál és a felvezető szerpentinút mentén 3 m-es fénypontmagasságú kandeláberek kerülnek kiépítésre, amelyek biztosítják a balesetmentes és biztonságos gyalogos közlekedést.

További információ: sajto@nofnkft.hu